

Statut 750

Vineau tamfui quā ubri qui

uenit die sabbati a vineis et

aduocāt ligna sup fcoā

Et L faenou est
q saci. **xxv.**
fanus qui

B **H**
UT **LEC**

T Empore

nobis uiri Ra

T Empoz
Usnu

Weco q hic comes de pūis et
anellis qui uerrount. **p. xiii**
Sacnorum est qz o's ragusei
et forasterij qz compāt sela
uuz uel sela uā reextrahunt
cū ul' cā rragusio p marc

Dubrovački statut ove godine slavi visoku, 750. obljetnicu od svoga donošenja. Preko pet stoljeća na njega se oslanjala pravna praksa dubrovačke države i kolektivni identitet njezinih stanovnika, a danas je jedan od najvažnijih izvora za upoznati vrijednosni sustav, pravnu praksu i svakodnevni život srednjovjekovnog Dubrovnika. Mudra načela o dobrom upravljanju i suđenju, o pravu i pravdi, kao i detalji iz srednjovjekovnih prijepisa Statuta (inicijali, iluminacije itd.) mogu biti nadahnuće umjetniku i povod za suvremenu reinterpretaciju baštine na koju smo s razlogom ponosni.

Nela Lonza, akademkinja

Budući da se ove godine obilježava 750 godina od nastanka Dubrovačkog statuta, i da smo se kao škola odlučili pridružiti zajednici u obilježavanju ovoga događaja svjesni važnosti koju pravo i pravda imaju za izgradnju života i suživota u zajednici, odlučili smo posvetiti nekoliko sati povijesti u drugom razredu srednje škole upravo toj temi.

Upoznali smo se najprije s načinom i svrhom donošenja Statuta i njegovom strukturom, potom smo čitali i analizirali same zakone, uspoređivali ih sa suvremenim zakonskim rješenjima, tražili sličnosti i razlike, ustvari, pokušali smo čitajući zakone „oživjeti“ tog našeg sugrađanina iz 13. stoljeća, upoznati strahove s kojima se nosio, probleme koje je pokušavao riješiti.

Na koncu, zaključili smo da on i nije toliko različit od nas današnjih. Možda ga ne možemo u potpunosti razumijeti, ali možemo mu se bar pokušati osjećajima približiti.

Marija Milošević Nodilo, prof.

Izložba povodom obilježavanja "Godine dubrovačkog statuta"

Činjenica kako se ove godine obilježava 750 godišnjica Dubrovačkog statuta motivirala je nas profesore slikarskog odjela Umjetničke škole Luke Sorkočevića da pokrenemo projekt, u sklopu kojeg smo željeli zainteresirati naše učenike za ovaj važan događaj te ih potaknuti na svojevrsno vlastito istraživanje i stvaranje. Projekt smo zamislili kao interdisciplinarno istraživanje povijesnih okolnosti vezanih uz nastanak Statuta, kao i razloge njegovog opstanka u trajanju od preko 500 godina. Također smo željeli zainteresirati učenike za posebni oblik likovnosti koji se vezuje uz povijesni vid iluminacija, odnosno izvedbe inicijala minijatura i ornamenata kao i same forme slova. Konačno, željeli smo da oni samostalno, fragmentarno ulazeći i u sadržaj i u formu Statuta, kreiraju vlastiti doživljaj i likovno ga interpretiraju.

U prvoj fazi projekta kolegica Marija Nodilo održala je niz predavanja vezanih uz fenomen Statuta, koji su se naslanjali na povijesno znanje i gradivo koje učenici usvajaju kroz predmet povijesti. U sljedećoj smo etapi posjetili Državni arhiv u Dubrovniku, gdje nam je akademkinja Nella Lonza pokazala nekoliko najstarijih primjeraka Statuta te dala prikaz i okolnosti njegovog nastanka, njegovih temeljnih odrednica, kao i njegove važnosti u pravnom, političkom i kulturnom životu Dubrovnika, kao komune i države. Posebnu pažnju učenici su posvetili njegovom tvarnom izgledu i vizualnoj artikulaciji pisanog teksta i iluminacijama.

Daljnja faza projekta sastojala se u neposrednoj razradi teme u slikarskim i crtačkim materijalima. Tako su učenici trećeg razreda, kojima je mentor bio profesor Luko Piplica, fokus svog rada usmjerili na ekspresivnu moć samih slova koja, uvećana i izražena kistom, sugeriraju ljepotu apstraktne forme rukom pisanih slova. I učenici prvog razreda, pod mentorstvom profesorice Ivana Selmani i Maro Krile, ušli su u reinterpretaciju samih slova, ali su se s njima upustili u svojevrsnu igru ornamentiranja, stvarajući zanimljiva grafička rješenja. Konačno, kod učenika drugog razreda dominantni interes bio je na sadržaju teksta kojeg su nastojali ilustrirati, bilo samostalno uz tekst, bilo kao dio inicijala. Vezanost uz izvorni uzorak tako je varirao od priličnog poštovanja inicijalne ikonografije do posve suvremenih rješenja. Držimo da su kroz ovaj proces učenici stekli određenu kompetenciju razumijevanja i interpretacije povijesne građe, u sadržajnom, formalnom i tehničkom smislu. Posebno moramo uzeti u obzir da se radi o mladim generacijama koje stasaju u jednom novom, drugačijem, medijskom okruženju i kojima je susret sa ovakvom građom bilo prije svega inspirativno i zanimljivo iskustvo.

Kako kroz program Galerije mladih nastojimo povezati interese učenika vezane uz likovnost sa onima koja zadiru u aktualna društvena pitanja i tako ih povezati sa sadržajima građanskog odgoja, možda bi se ovaj projekt mogao protumačiti kao svojevrsno skretanje sa zadanih smjernica. Ipak smo mišljenja da tome nije tako. U današnje vrijeme svjesni smo kako demokracija sama, kroz sveprisutne fenomene političkog populizma i lažnih vijesti, vrlo lako može poprimiti obilježja autoritarnog ili čak totalitarnog režima. Građani sami tako mogu birati čak i ona rješenja koja u konačnici njima samima donose najviše štete. Ono što je demokraciji nužno, kao svojevrsna korekcija od nje same, jest razvijena i od izvršne vlasti neovisna vladavina prava. Iako se shvaćanje pojmova prava i pravde u suvremenom smislu poprilično razlikuje od onog od prije nekoliko stoljeća, u ovom slučaju potrebno je apostrofirati povijesno raritetan podatak da je upravo putem Statuta, u dubrovačkom društveno-pravno-vrijednosnom kontekstu, preko 750 godina prisutna stalna svijest o njihovoj važnosti kao temelju civiliziranog društva. Činjenica da smo imali pravni dokument koji je svojom dugovječnošću čuvao pravni i državni poredak, kao i određenu kulturu življenja te kojeg nikakve trenutne političke opcije nisu prekrajale prema svojim kratkoročnim ciljevima, može biti trajna inspiracija i nama, današnjim baštinicima svega onog najboljeg iz slavne dubrovačke povijesti.

Davor Lucianović, prof. mentor

1. RAZRED

Ivana Bratanić, Lučija Galjer, Luciana Kapović, Mara Lešević, Antonia Muhoberac,
Noemi Nešić, Leo Pivić, Nikolina Račić, Petra Račić, Angela Salerno,
Natalie Benjapa Simatović, Šiša Marijeta, Jana Vučković, Ela Žitković

mentor: Ivana Selmani

Si uchi

Vincat eam su quis uchi qui
uenit de sabba d' hunc et
ad dicit usna sup se ca

Tempore
nobis uir ara

Sum uoluntal
minozis et
malozis

Vni

Liber Statu
Raguly &
sui uiru om

E l fae nou est
q laa. xxy
fanus qui

Tempore
Usnu

Tolci una
x. Volunt fak
7 qul bomzs

Sus Amougos
Detkau xh
Puit bruh

E l fae
nou
est q laa

Brouh
UT f Lec

Sed q hie et mo de fusci
enollis ou uenitunt Exm
Lacorum est de os ragula
et foz estoy Qu compit fela
uuz uel fela uextrahunt
cu ul' ed de ragulo p mare

20 pe VI, idell. Eupel.
Gu tely mudi faly
Uel AI faly II 2x
Holl faly VI 2x, f
7 faly faly, 2x, 2x

Volunt
ce pcus

Stingat diu
bē aliq placit
aquib layas
xix max iactat. Lepetit
exorū discorde et
mix paus uolenti
hominū ita uale
tit. et perit potente

Quetalis ē.

quia respō vitor
oebet hze omē

De monaster
et de cūis vill.

Et si hōes qu
in villis uel.

TEmpore nobilis un
amoulo comitis Raguf
ij Cum uolunt. ite minozis
et maioris filij et
laudo ppli et sresut

Venene i die
Iouis fci Loue :-
abbas fci Bene

Liber Statuto
Luitatis Rasufi
Lopositis p/Es

Voluit unq̄sq; suū a
aperit ad amplior
vultas. Lepcor cor
arctē aūfiam
nata ciuitas oi
quam gūcturūem:

Quair hoies lafē veder
se rīfulā comuni Ragufm.
Orandū est De qn hoies
oclasta vederūt se rīfular
lafe comuni cutatis ragufi.
hoc pacto vederūt se rīfular

X

Est sciendum q' vñs comq'
habere debet reuaci que dat
pmag. in flocosum uni. 7 me

Qui p'tipa c
Iudicibus fuit
clie' r'bet r

Uper salutem Lutitae-asuly.
Copolitus Egre gru uiru 4 lau
fuis r'ame ue boncays bonzable
Comit Rag. Lionu R.
vunt Sepaus-Gis
Comit Willd

Lepse cor hominam tali malefi
arata auit. cperut po
na cu bix ozes iust oppm
mat' arci quens pplmē ruc
comes ad
edie faci
tag. Si u

Labor

Stingat dñm ardnet
in ha bē abeplatu
ai ah quo ul' aquth
Lavas corā dño c
oite Ifua curia. et ob
tinuerit. No comes

Ehōe

2. RAZRED

Lucia Maria Bagavac, Dominik Čížek, Vito Jakobušić, Ana Kužnin, Nika Masle,
Amela Mešković, Nika Pavlović, Dora Peručić, Adelisa Pezerović, Josipa Reškovac,
Leona Šuljak, Petra Ujdur

mentor: Davor Lucianović

B

ude li udana žena pozvana
na sud zbog duga
njezina muža
nije dužna odgovarati
osim ako se sama nije obvezala
za taj dug

Mulier maritata si vocetur ad placitum
pro debito viri sui ,
respondere non teneatur, nisi
ipsa fuerit pro ipso debito obligata.

Should a married woman be summoned to
court upon her husband's
debt, she shal not be obliged
to respond unless
she herself is obliged to that debt.

Ja, dubrovacki sudac
prisezem da necu
prijevarno odgadati
presudu, i trudit cu
se da se izvrsi
pravda, na cast
kneza i sigurnost
grada.

Juro ego iduex Ragusi quod
fraudulenter non differam
iudicare et dabo operam ut
completaur iusticia ad
honorem comitis et pro salute
civitatis.

J, Judge of Dubrovnik, swear
that I will not fraudulently
defer my ssentence, ad I will
see that justice be administered
to the honour of Count and for
the perservation of the city.

Da bi se otklonila sva sumnja, propisujemo neka su-
ci, dok budu na dužnosti,
i na koji način i ni pod kakvom izlikom ne odu jes ti ni piti s onime ili o-
nom koji pred njima vodi parnicu i t-
o od dana otkada je počela parnica d-
ok ne zavrsi. ad suspicionem quam
libet evitandam statuimus, ud lud-
ices, donec in officio fuerint, non
vadant ad manducandum nec adbib-
endum aliquo modo vel ingenio, cu-
m eo vel ea, qui vel que habuerit pla-
citum ante eos, a die quo incipietur
placitum donec finiatur.

**Ja, knez Dubrovacki prisezem
da neću pomagati prijatelju
ni prijevarno škoditi neprijatelju,
a pravdu ću ravnopravno izvršavati i ostvarivati
prema jakim i slabijima**

Svatko smije na svom zidu ili na svom dijelu napraviti prozor ili balkon ,osim ako s druge strane nasuprot postoji prozor ili balkon.

Potest quilibet in suo pariete seu in sua parte fenestram facere vel balchionem nisi ex alia parte ab opposito sit fenestra vel balchio.

Pravda je naime kako se čita, stalna i trajna volja svakomu dati njegovo pravo
Ona je ta koja učvršćuje carstva, jača kraljevstva, širi kneštva, povećava i
umnaža gradove, rađa slogu, hrani mir, vlada ljudima i narodima u miroljubivom
i mirnom stanju.

a, knez dubrovacki
prisezem da necu
pomagati prijatelju
ni prijevarno skoditi neprijatelju,
a pravdu cu ravnopravno
izvrsavati i ostvarivati prema
jacima i prema slabijima.
Luro ego comes Ragussi quod
nec amicum iuvabo nec inimicum
nocebo per fraudem, et iusticiam
equaliter maioribus manutenebo
et complebo.

Ja, knezev zamjenik,
prisezem da
necu uzimati ni
dopustati da se uzima mito
da bi se nekomu
pomoglo
ili naskodilo.

vi mornari dužni su
u oba smjera, uz utovar
i istovar. Prekrsi li to
netko od njih napusti
brod, dužan je vratiti
dvostruko od onoga
sto je primio ili trebao
primiti za placu.

llectus in amba
xatorem vel a d
aliquod officiu
m, si ire vel offi
cium ipsum facere nolueri
t solvat pro banno yperpe
ros vigint quinque, nis iu
st umhabeat impedimentu
m in persona sua.

Žabrani za izaslanika ili za
neku drugu sluzbu, ako ne
bude htio otici ili obaviti tu
sluzbu, neka plati globu od
dvadesetpet perpera, osim
ako bi imao opravdanu
osobnu zapreku.

a, nocni cuvar, prisezem
na sveta bozija
evandolja da cu udobroj
vjeri i bez prijevare
cuvati nas grad, galiije predgrade.
Ego sum speculator nocturnus,
iuro sanctum evangelium Dei,
me custoditurum civitatem
nostram, galee et suburbana
mea bona fide et sine enganno.

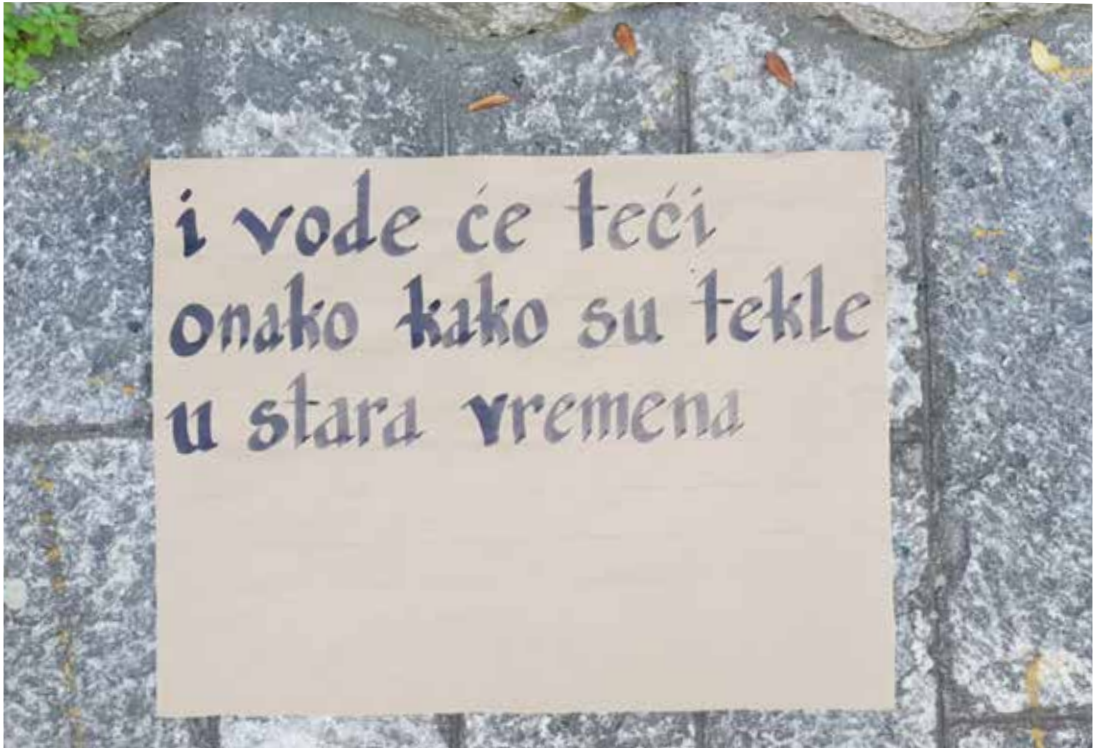
3. RAZRED

Marija Baselli, Hanna Mehić, Mihaela Miljak, Tibor Mladinov, Anđela Papac,
Gabriela Puljizević, Helena Pušić, Anika Matea Stražičić

mentor: Luko Piplica

et aquae ibunt
secundum quod
iverunt antiquis
temporibus

i vode će teći
onako kako su tekle
u stara vremena

รณ ๒

ut semper uer antiquitas fuit

Izdavač: Umjetnička škola Luke Sorkočevića
Strossmayerova 3

Za izdavača: Slobodan Begić, prof.
Autor projekta: Davor Lucianović, prof. mentor

Dizajn kataloga: Maro Krile, prof.
Tisak DIGITAL PRINT POGON

S ucb

L ber Statu
Magusy E
sui Viru om

E fae
nou
est y laon

